

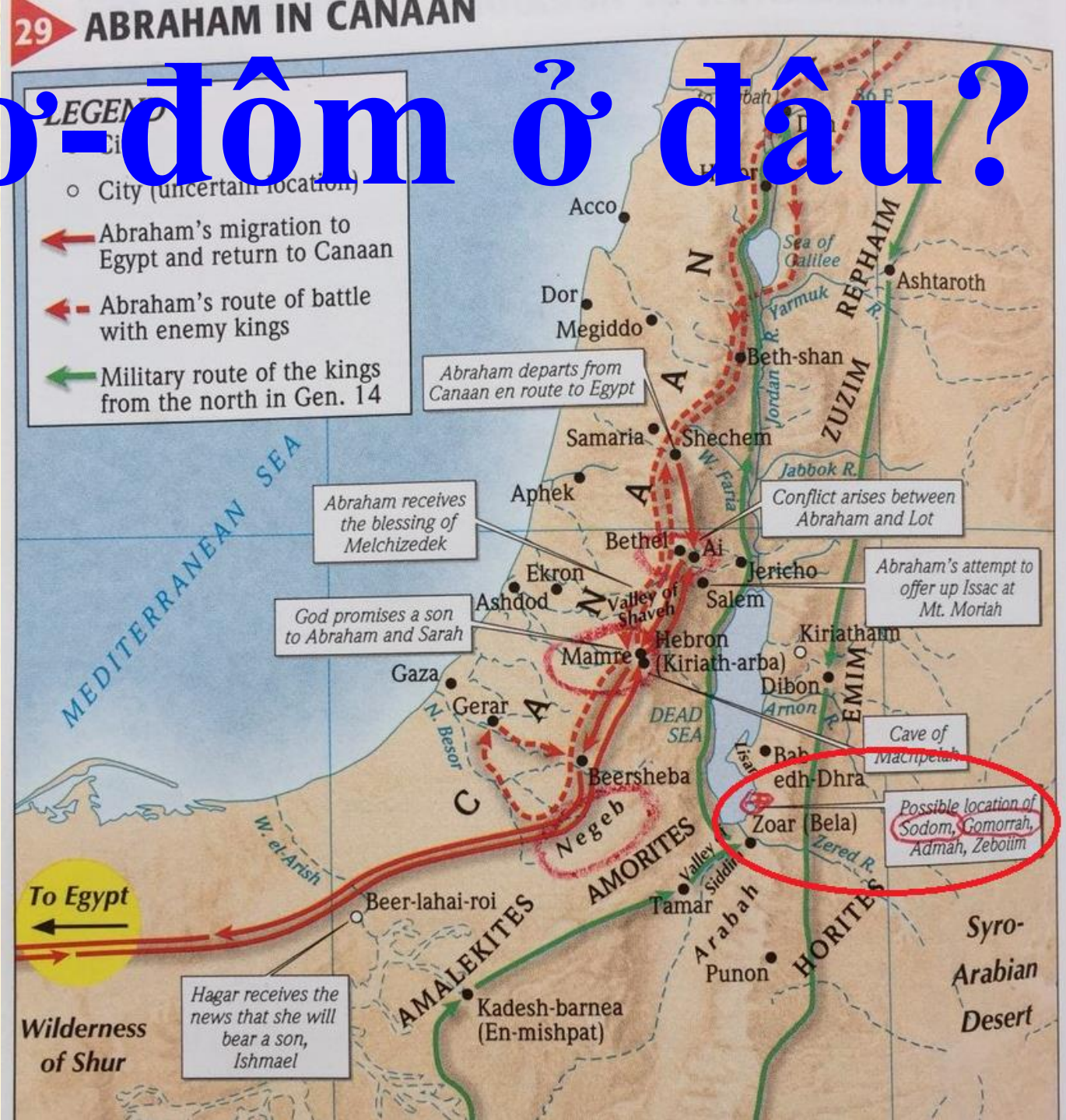
CHƯƠNG 19

Thành Xơ-đôm bị phá huỷ

1/. Tội của thành Xơ-đôm (St 19,1-14).

Hai sứ thần đến thành Xơ-đôm vào buổi chiều; ông Lót lúc ấy đang ngồi ở cửa thành Xơ-đôm. Vừa thấy các ngài, ông Lót đứng lên ra đón các ngài và cúi sấp mặt xuống đất. ²Ông nói: “Thưa các ngài, kính xin các ngài ghé lại nhà tôi tớ các ngài đây để nghỉ đêm và rửa chân, rồi sớm mai các ngài tiếp tục đi đường.” Họ đáp: “Không! Chúng tôi sẽ nghỉ đêm ngoài đường phố.”

1. Thành Xơ-đôm ở đâu?

³Nhưng ông nài nỉ các ngài mãi, nên các ngài ghé lại và vào nhà ông. Ông làm tiệc đãi các ngài, nướng bánh không men, và các ngài đã dùng bữa.

⁴Các ngài chưa đi nằm thì dân trong thành, tức là người Xơ-đôm, bao vây nhà, từ trẻ đến già, toàn dân không trừ ai. ⁵Chúng gọi ông Lót và bảo: “Những người vào nhà ông đêm nay đâu rồi? Hãy đưa họ ra cho chúng tôi chơi.” ⁶Ông Lót ra trước cửa gập chúng, đóng cửa lại sau lưng, ⁷rồi nói: “Thưa anh em, tôi van anh em đừng làm vậy. ⁸Đây tôi có hai đứa con gái chưa ăn ở với đàn ông, tôi sẽ đưa chúng ra cho anh em; anh em muốn làm gì chúng thì làm, nhưng còn hai người này, xin anh em đừng làm gì họ, vì họ đã vào trọ dưới mái nhà tôi.”

⁹Chúng đáp : “Xê ra ! Tên này là một ngoại kiều đến đây trú ngụ mà lại đòi xét xử à ! Chúng tao sẽ làm dữ với mày hơn là với những tên kia !” Họ xô mạnh ông Lót và xông vào để phá cửa. ¹⁰Nhưng hai người khách đưa tay kéo ông Lót vào nhà với mình, rồi đóng cửa lại. ¹¹Còn những người đứng ngoài cửa, thì các ngài làm cho chúng ra mù, từ người nhỏ nhất đến người lớn nhất, khiến chúng không sao tìm ra cửa.

¹²Hai người khách nói với ông Lót : “Ông còn ai ở đây nữa không ? Con rể, con trai, con gái, và tất cả những gì ông có trong thành, hãy đưa ra khỏi nơi này. ¹³Chúng tôi sắp phá huỷ nơi này, vì tiếng kêu trách dân thành quá lớn trước nhan ĐỨC CHÚA, và ĐỨC CHÚA đã sai chúng tôi đến huỷ diệt chúng.” ¹⁴Ông Lót đi ra nói với các con rể, tức là những người sắp cưới các con gái ông : “Đứng lên! Ra khỏi nơi đây, vì ĐỨC CHÚA sắp phá huỷ thành này.” Nhưng các con rể ông cho là ông nói đùa.

- Phần tường thuật này cho thấy tỏ tường sự đỗi bại quá nghiêm trọng của dân Xơ-đôm đã khiến cho Thiên Chúa không thể nhắm mắt làm ngơ: “chúng tôi sắp phá hủy nơi này vì tiếng kêu trách dân thành quá lớn trước nhan Đức Chúa, và Đức Chúa đã sai chúng tôi đến hủy diệt chúng”.

*11 Còn
những
người
đứng
ngoài cửa,
thì các
ngài làm
cho chúng
ra mù,*

*từ người
nhỏ nhất
đến người
lớn nhất,
khiến
chúng
không sao
tìm ra
cửa.*

2. Trình thuật về thành Xơ-đôm bị phá huỷ

Có thể có nguồn gốc từ một câu chuyện khác. Chẳng hạn như trong văn hoá Hy-lạp có câu chuyện về Philemon và Baucin được viết lại dựa theo câu chuyện Ovidius. Nội dung chính của trình thuật cho thấy Thiên Chúa chí công phán xét mọi người và trừng phạt những điều vô luân.

Trong thực tế không chỉ có Xơ-đôm mà cả những thành khác xung quanh cũng bị huỷ diệt.

15 Khi hừng đông ló rạng, các sứ thần giục ông Lót rằng: “Đứng lên ! Đưa vợ và hai con gái ông đang ở đây đi đi, kẻo ông phải chết lây khi thành bị phạt.” *16* Ông còn đang chần chừ thì hai người khách nắm lấy tay ông, tay vợ ông và tay hai người con gái ông, vì ĐỨC CHÚA muốn cứu ông; các ngài đưa ông ra và để bên ngoài thành.

17 Khi đưa ông ra ngoài rồi, một vị nói: “Ông hãy trốn đi để cứu mạng sống mình! Đừng ngoái lại đằng sau, đừng dừng lại chỗ nào cả trong cả Vùng. Hãy trốn lên núi kẻo bị chết lây.” *18* Ông Lót nói với hai người khách: “Thưa ngài, xin miễn cho! *19* Đây, tôi tớ ngài đây đã được đẹp lòng ngài, và ngài đã tỏ lòng thương lớn lao của ngài đối với tôi khi để cho tôi sống. Nhưng tôi không trốn lên núi được đâu, tai ương sẽ đuổi kịp, và tôi chết mất !”

20 Kìa, có một thành khá gần, có thể trốn vào đấy được, thành ấy lại nhỏ. Xin cho tôi trốn vào đó – thành đó nhỏ mà – để tôi được sống.” *21* Người nói với ông : “Được, vì nể ông một lần nữa, tôi sẽ không phá đổ thành mà ông nói. *22* Ông hãy mau trốn vào đó, vì tôi không thể làm gì trước khi ông vào đó.” Bởi vậy, người ta đặt tên cho thành ấy là Xô-a .

23 Khi mặt trời mọc lên trên mặt đất thì ông Lót vào Xô-a. *24* ĐỨC CHÚA làm mưa diêm sinh và lửa từ ĐỨC CHÚA, từ trời, xuống Xơ-đôm và Gô-mô-ra. *25* Người phá đổ các thành ấy và cả Vùng, cùng với toàn thể dân cư các thành ấy và cây cỏ trên đất. *26* Bà vợ ông Lót ngoái lại đằng sau và hoá thành cột muối.

3. Từ sự tích này người ta thường dùng tên Xơ-đôm để gán cho tật xấu hay một thứ vô luân khá phổ biến: Đồng tình luyến ái, luật Is-ra-el sau này lên án rất gắt gao thứ tội này.

*26 Bà vợ
ông Lót
ngồi lại
đằng sau
và hoá
thành cột
muối .*

27 Sáng hôm sau, ông Áp-ra-ham dậy sớm, đến chỗ ông đã đứng trước mặt ĐỨC CHÚA. *28* Ông nhìn xuống phía Xơ-đôm, Gô-mô-ra và cả Vùng, ông thấy khói từ đất bốc lên như khói một lò lửa!

29 Như vậy, khi Thiên Chúa phá huỷ các thành trong cả Vùng, Thiên Chúa đã nhớ đến ông Áp-ra-ham và đã cứu ông Lót khỏi cuộc tàn phá, khi Người phá đổ các thành nơi ông Lót ở.

4. Thiên Chúa cứu gia đình ông Lót.

- Nhờ sự bảo vệ của hai Sứ thần.
- Ông Lót và gia đình xin tiến đến Xô-a, một thành phố nhỏ và thành này vẫn được tồn tại.
- Thành Xơ-đôm, Gô-mô-ra và những thành xung quanh miền Djebel Usdum (núi Xơ-đôm) vùng này có rất nhiều những giếng nhựa (St 14, 10), những suối nước nóng, những đụn muối thật to và rất nhiều lưu huỳnh.

-Khu vực này thỉnh thoảng bị tàn phá bởi những vụ địa chấn cực mạnh, cộng thêm nhiệt khí đốt phụt lên, nhấn chìm không chỉ Xơ-đôm, Gô-mô-ra mà cả Át-ma và Xơ-vô-gim nữa vào trong biển lửa.

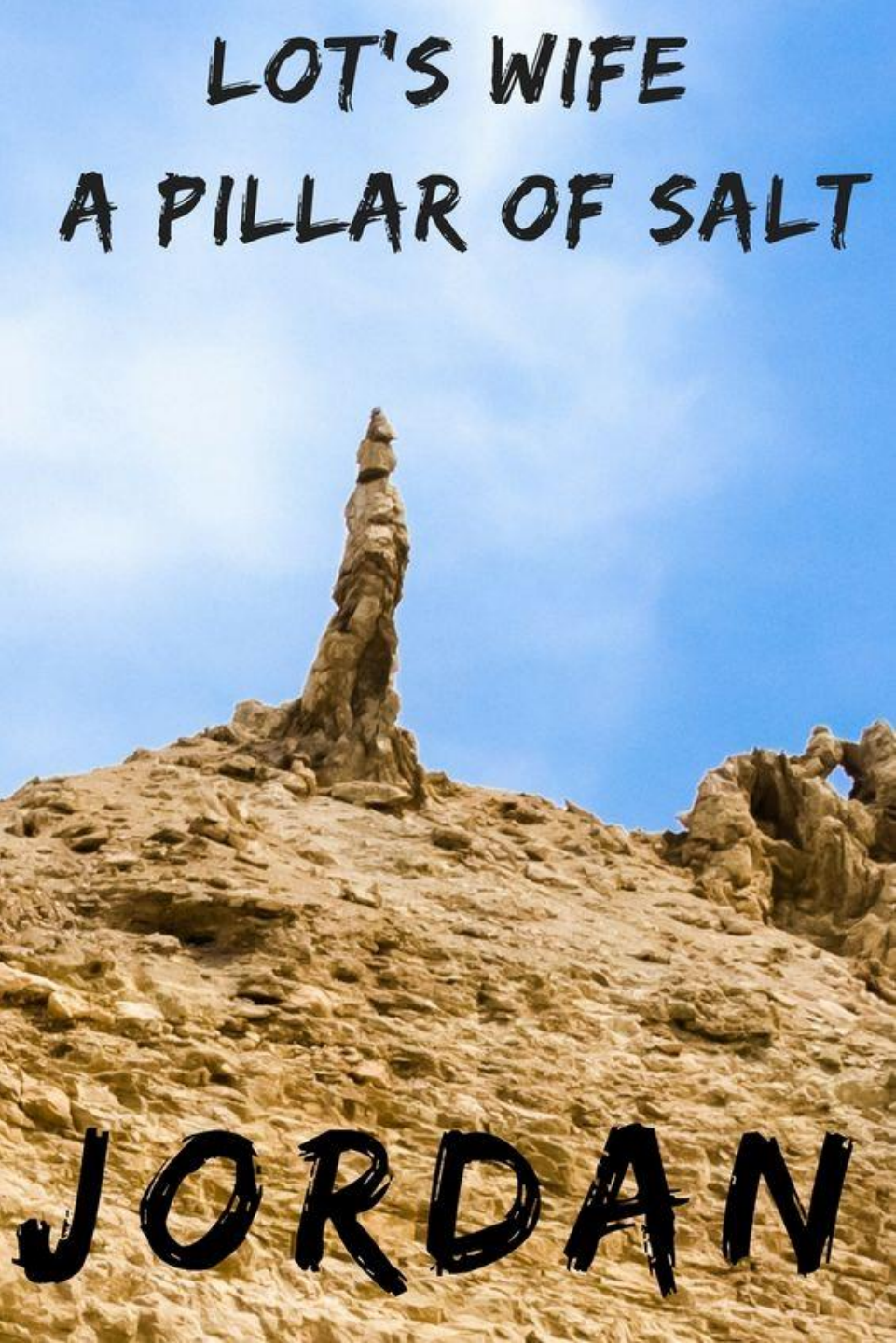
- Miền Djebel Usdum, trong đó có núi Sodom là một ngọn đồi dọc theo phần tây nam của biển chết. Hiện nay nó là một phần của Khu Bảo Tồn Thiên Nhiên thuộc Sa Mạc Judaeen (xem hình)-Salt Stalactites –
52 Jebel Usdum Photos.

- Câu chuyện bà Lót bị biến thành tượng muối có thể được coi là cách giải thích bình dân về một trong những khối đá hoặc khối muối mà do óc tưởng tượng, người ta gán cho đó là những hình người kỳ dị (Việt Nam có truyện tích “Hòn Vọng Phu”).

**LOT'S WIFE
A PILLAR OF SALT**

JORDAN

2/. Nguồn gốc người Mô-áp và người Am-mon (St 19,30-38).

³⁰Ông Lót bỏ Xô-a, lên ở trên núi cùng với hai con gái ông, vì ông sợ không dám ở Xô-a. Ông ở trong một cái hang cùng với hai con gái. ³¹Cô chị bảo cô em: “Cha đã già ; trong miền lại không có người đàn ông nào để đến với chúng mình theo thói thường trong thiên hạ.

³²Nào ! Chúng mình hãy cho cha uống rượu và nằm với cha; như thế, chúng mình sẽ bảo tồn dòng giống cho cha.” ³³Đêm ấy, các cô cho cha mình uống rượu, rồi cô chị đến nằm với cha, mà ông không hay biết khi nào cô nằm, khi nào cô dậy. ³⁴Hôm sau, cô chị bảo cô em: “Đấy, đêm qua chị đã nằm với cha. Đêm nay nữa, chúng mình lại cho cha uống rượu, rồi em đến nằm với cha; như thế, chúng mình sẽ bảo tồn dòng giống cho cha.”

³⁵Đêm ấy nữa, hai cô lại cho cha uống rượu, rồi cô em đứng dậy đến nằm với cha, mà ông không hay biết khi nào cô nằm, khi nào cô dậy. ³⁶Thế là hai cô con gái ông Lót đã có thai với cha mình. ³⁷Cô chị sinh một con trai và đặt tên là Mô-áp; đó là ông tổ người Mô-áp ngày nay. ³⁸Cô em cũng sinh một con trai và đặt tên là Ben Am-mi ; đó là ông tổ người Am-mon ngày nay.

5. Nguồn gốc người Mô-áp và người Am-mon.

Trình thuật này tạo nên hai thái độ khác nhau:

a) Dân Mô-áp và dân Am-mon tự hào về việc họ giữ được dòng máu nguyên tuyền của dân tộc mình, vì ông Lót chính là cháu ruột của Abraham.

b) Về phía Israel tác giả của trình thuật muốn dựng câu chuyện kỳ cục này, để chê bai hai dân tộc vừa là bà con, nhưng cũng là những dân tộc thù nghịch của Israel.

c) Theo nguyên ngữ:

a/. Mô-áp có nghĩa là “Từ người Cha”. Mô-áp nằm ở phía Đông biển chết;

b/. Ben Am-mi có nghĩa là : “Con của dân tôi”, Am-mon nằm ở phía Đông-Bắc.

